

Lausunto seurakuntayhtymän perussääntöehdotuksesta,

Haagan seurakunta 3.11.2025

Haagan seurakunnan seurakuntaneuvosto kiittää siitä, että syksyn 2023 seurakuntien lausuntokierroksella kerätyn palautteen mukaisesti Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön kokonaisu päivitys on tehty Työnjako 2026–30 -projektin valmistumisen jälkeen. Työnjakoprosessin keskusteluista, valmisteluista ja osin linjauksista poiketen perussääntöehdotukseen on kuitenkin kirjattu seurakuntayhtymän tehtäviin kuuluvaksi paljon sellaista, joka ei nouse suoraan kirkkolaista tai -järjestyksestä tai yhdessä tehdystä valmistelusta.

Seurakuntaneuvosto lausuu perussääntöehdotuksen yksityiskohdista seuraavaa:

1 ja 2§: ei lausuttavaa

3§: Seurakunnilla tulee olla perussääntöehdotuksen mukaisesti mahdollisuus ottaa vastaan testamentti- ja muita lahjoituksia sekä harjoittaa varainhankintaa. Seurakuntayhtymän tuki testamentti- ja lahjoitusomaisuuden hoidossa on myös tärkeää.

Määrärahojen jakoperusteiden jatkokehittämisessä toivoisimme kiinnitettävän huomiota siihen, että seurakunnat ovat demografioidensa monimuotoisuudesta ja kirkkotilojen erilaisuudesta johtuen eriarvoisessa asemassa suhteessa varainhankinnan mahdollisuuksiin ja sitä kautta saataviin lisätuloihin.

4§: Seurakuntavirkojen perustamiseen, muuttamiseen ja lakkauttamiseen liittyvän päätösvallan siirtäminen seurakunnille on perustyötä selkeyttävä ja helpottava muutos.

5§:

A. Seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille suunnatut tukipalvelut

Kohdan 3 ”henkilöstöhallinnosta seuraavat tehtävät” alakohdat a) henkilöstöpolitiikan yleissuunnittelu ja valmistelu ja g) muut vastaavat henkilöstöhallintoon liittyvät tehtävät ovat sanoitukseltaan hyvin laajoja ja monitulkintaisia. Seurakunnilla tulee olla mahdollisuus ja valtuudet suunnitella henkilöstöpolitiikkaa omista tarpeistaan käsin ja seurakunnan strategiaan pohjautuen, jotta 4§:n muutosvaikutukset ovat todellisia.

Alakohta 3 f) yhteinen henkilöstön kehittäminen tulisi rajata koskemaan lakisääteisiä tehtäviä ja velvoitteita sekä niihin liittyviä koulutuksia, jotka voidaan perustella seurakuntayhtymän tukipalveluorganisaation tehtävän toteuttamisena.

Kohtaan 9 ”irtaimistoasiat” toivomme kohdan 8 ”kiinteistö- ja rakentamispalvelut” kaltaista selkeämpää vastuiden ja tehtävänjaon tarkennusta. Tällä hetkellä esimerkiksi irtaimistoon lasketaan kuuluvaksi hyvin eritasoisia asioita ja seurakuntien yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi irtaimisto tulisi määritellä tarkemmin. Toiseksi nostamme esiin audiovisuaaliset järjestelmät, joiden toimivuus ja päivittäminen ovat seurakunnan perustoiminnan näkökulmasta katsottuna äärimmäisen tärkeä asia. Perussääntöehdotuksessa jää epäselväksi, että onko seurakunnalla mahdollisuus tehdä järjestelmä uudistuksia oman budjettinsa ja päätöstensä puitteissa vai onko em. uudistus aina alistettava seurakuntayhtymän päätöksenteon ja määrärahaan alaisuuteen.

Kohtaan 12 ”diakonian, kasvatuksen ja kehittämisen asiantuntija-apu sekä näihin liittyvät välttämättömät tehtävät ja palvelut” esitämme jaettavaksi kahteen alakohtaan seuraavalla tavalla: 1) ”seurakunnissa toteutettavan diakonian ja kasvatuksen tukipalvelut” ja 2) ”seurakuntien tarpeiden mukainen kehittämisen asiantuntija-apu”

Kohta 13 ”ulkopuolisen rahoituksen hakeminen ja toimintamallit” on tukipalvelu, jonka otamme kiitollisuudella ja ilolla vastaan seurakunnassamme.

Kohta 14 ”ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely” tulee poistaa perussäännöstä kokonaan ja siirtää osaksi johtosääntöä.

B. Helsinkiläisille ja muille palvelun tarvitsijoille suunnatut yhteiset palvelut

Yhteisten palveluiden osalta toivomme kohdan 6. ”kansainvälinen ja monikielinen työ” yhtenäistämistä kohdan 4. ”yhteinen diakonia” niin, että molemmat päättyvät sanoihin: ”siten, että se täydentää seurakuntien diakoniaa”.

Kohtaan 5. ”yhteinen oppilaitostyö” toivomme tarkennusta siitä, että mitä oppilaitoksia tämä ehdotus pitää sisällään eli koskeeko yhteinen oppilaitostyö vain yliopistoja ja korkeakouluja vai ovatko toisen asteen oppilaitokset osa tätä kokonaisuutta.

4.11.2025

Lausunto seurakuntayhtymän uudesta perussäännöstä

Herttoniemen seurakuntaneuvosto lausuu ehdotuksesta seurakuntayhtymän uudeksi perussäännöksi seuraavaa.

Pykälien uusi otsikointi selkeyttää kokonaisuutta. Muutoinkin uusi perussääntöluonnos on rakenteeltaan ja ryhmittelyltään aikaisempaa toimivampi erityisesti siten, että se erottaa kohdassa 5 § Seurakuntayhtymän tehtävät selkeästi toisistaan kirkkolain 3 luvun 15 §:n 1 momentissa seurakuntayhtymälle säädettyt asiat, seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille suunnatut tukipalvelut sekä helsinkiläisille ja muille palvelun tarvisijoille suunnatut yhteiset palvelut.

Kahden jälkimmäisen sisälläkin on vielä monia tehtäviä, jotka ovat lakisääteisiä sekä lisäksi niitä, joista voidaan halutulla tavalla sopia, tarvittaessa jälleen muuttaa tai joita voidaan jättää jopa kokonaan tekemättä.

Seuraavassa on esitetty muutamia yksittäisiä huomioita:

1 §:n lisäys seurakuntayhtymän kaksikielisyydestä on aiheellinen ja pidämme myös epävirallisen englanninkielisen nimen lisäämistä hyvänä, jotta termin yhdenmukainen käyttö vakiintuu.

3 §:n täsmennykset irtaimen tai kiinteän omaisuuden hallinnasta ovat myös hyviä.

4 §:n se, että seurakunnat päättävät jatkossa itse omien virkojensa perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta (KL 3 luku 15 § 2 mom.; KJ 8 luku 1 § 3 mom.) vähentää jatkossa turhaa hallintoa ja on tervetullut uudistus.

Kohdassa 5 § A 8 Kiinteistö- ja rakentamispalvelut on tehty merkittäviä tarkennuksia suhteessa aiempaan perussääntöön. Tarkennukset koskevat erityisesti ulkopuolisten tilojen vuokraamiseen liittyviä käytäntöjä ja periaatteita. Lisäykset ovat hyviä, sillä kuvatut tilanteet ovat enenevässä määrin seurakuntien todellisuutta, kun itse omistettu kiinteistökanta vähenee.

Mielestämme perussääntöluonnoksessa on huomioitu hyvin Työnjako 2026 -prosessin johtopäätökset ja vältetty sellaisia muotoiluja, joissa jäisi liikaa tulkinnanvaraa sille, mille kaikelle yhteiselle palvelulle on tarvetta. Tähän liittyviä rajaavia ilmauksia löytyy vaikkapa kohdista 5 § A 12) ”diakonian, kasvatuksen ja kehittämisen asiantuntija-apu sekä näihin liittyvät välttämättömät tehtävät ja palvelut ” tai kohdasta 5 § B 4) ”yhteinen diakonia siten, että se täydentää seurakuntien diakoniaa”.

Haluamme kiittää valmistelijoita hyvästä ja perusteellisesta työstä uuden perussäännön laatimisessa. Puollamme luonnoksen hyväksymistä emmekä esitä siihen mitään muutoksia.

Herttoniemen seurakuntaneuvosto

Kallion seurakunnan lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussäännöstä

Yhteinen kirkkoneuvosto on käsitellyt ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän uudeksi perussäännöksi kokouksessaan 25.9.2025 ja pyytänyt seurakunnilta lausuntoa esitetystä perussäännöstä 14.11.2025 mennessä.

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto toteaa, että perussäännön valmistelutyö on selkeytynyt pitkän työnjakoprosessin myötä. Osien keskinäinen suhde ja samantasoisuus läpi perussäännön ei ole kuitenkaan täysin toteudu. Osa luetelluista asioista on hyvinkin yksityiskohtaisia. Perussäännön luonne on seurakuntaneuvoston näkemyksen mukaan ylätasoinen ja tarkoituksena on määrittää iso kuva ja pitkäaikaisesti pysyvät työnjaon linjaukset.

Kannatamme ja olemme valmiit 4§ mukaiseen muutokseen, jossa virkojen perustamiseen liittyvät toimenpiteet siirretään seurakuntien päätösvaltaan.

Teemme seuraavat konkreettiset muutosesitykset pykälään 5, Seurakuntayhtymän tehtävät

A. Seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille suunnatut tukipalvelut

3. poistetaan pykälästä a) kohta. Kohta on liian epämääräinen ja laaja tehtävä, josta osa kuuluu seurakunnille ja osa jo kirkkojärjestyksen mukaisesti yhtymälle.

5. poistetaan termi asiakkuuden hallinta. Varsinainen asiakkuuden hallinta kuuluu eri toimijatahoille, esimerkiksi seurakunnille jäsenyyden osalta. Järjestelmät kuuluvat selkeästi yhtymälle.

8–9. kohdat ovat erittäin yksityiskohtaisia ja poikkeavat muista perussäännön pykälistä kohdista tarkkuustasoltaan merkittävästi. Onko tällainen tarkkuustaso tarpeellinen juuri perussäännössä. Konkreettisena kysymyksenä nousee esille, miksi ei ole käytetty samoja sisäisten vuokrien yhteydessä sovittuja termejä peruskorjaus ja perusparannus. Kysymme lisäksi, onko kohdissa b ja c mainittu enimmäisvuokramäärästä päättäminen yhteisen kirkkoneuvoston vai paremminkin budjettiratkaisuna yhteisen kirkkovaltuuston toimivallassa. Pykälässä ei ole yksityiskohtaisuudestaan huolimatta huomioitu tiloista luopumisista johtuvaa työnjakoa, joka on tulevaisuudessa kuitenkin merkittävä.

13. Poistetaan koko kohta ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely. Kyseessä on työn tekemisen ja työn kehittämisen tapa, joka ei ole seurakunnilta siirrettävissä yhtymän työksi.

Lisäksi esitämme kohdan 12. siirtämistä kohtaan 2. talouspalvelut. Se kuvaa paremmin yhtymän tehtävää.

B. Helsingiläisille ja muille palvelun tarvitsijoille suunnatut yhteiset palvelut

Esitämme, että kohdan 6. muotoilu muutetaan muotoon ” yhteinen kansainvälinen ja monikielinen työ niin, että se täydentää seurakuntien monikielistä työtä”. Muotoilu vastaa

kohdan 4. muotoilua diakoniasta ja mielestämme kuvaa myös työnjakoprosessin lopputulosta paremmin.

Kiitämme valmistelijoita hyvästä työstä.

Helsingissä 11.11.2026

Kallion seurakunnan seurakuntaneuvosto

3.11.2025

Kannelmäen seurakuntaneuvoston lausunto uudesta perussääntöehdotuksesta

Ehdotus uudeksi perussäännöksi on laadittu kokonaisuudessaan ja korjauksineen niin, että se vastaa uutta työnjakoa seurakuntien ja seurakuntayhtymän / yhteisten palveluiden välillä. Pienin tarkennuksen ehdotus vaikuttaa valmiilta.

Virkojen perustamisen ja lakkauttaminen on hyvä siirtää seurakuntien osalta niiden omaan päätöksentekoon (4§). Kiitos tästä.

Tarkennettavaa:

Tukipalveluissa (A) on maininta kasvatuksen ja diakonian välttämättömistä tehtävistä ja palveluista. Se, mikä on välttämätöntä ja kehitettävää, pitäisi olla tilaajan eli seurakuntien päätettävissä (kohta 12).

Kohta 14 ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen tapahtuu seurakunnissa operatiivisessa työssä kirkkohallituksen ohjauksessa.

Helsingiläisille suunnatuista palveluista (B) kansainvälinen ja monikielinen työ kuuluu seurakunnille, samoin kuin diakoniatyö, jota yhteinen diakonia täydentää.

4.11.2025

Lauttasaaren seurakunnan lausunto seurakuntayhtymän perussäännön muuttamisesta

Lauttasaaren seurakunta pitää Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön muutosehdotusta huolellisesti valmisteltuna ja kokonaisuutena perusteltuna. Valmistelutyössä on asianmukaisesti huomioitu yhteisten palveluiden muuttunut asema, jossa korostuu niiden tehtävä seurakuntien tukemisessa. Lisäksi perussääntö on saatu tiivistettyä selkeään ja rakenteeltaan johdonmukaiseen muotoon.

Seurakunta pitää myönteisenä sitä, että uudessa perussäännössä täsmennetään seurakunnille osoitettujen lahjoitusten ja testamenttien omistajuuteen ja hallinnointiin liittyviä kysymyksiä. Tämä linjaus tukee tavoitteita kehittää ja edistää lahjoitusten vastaanottamista osana seurakuntien toimintaa. Seurakuntien vuokratuottojen ja muulla toiminnalla keräämien varojen määrittäminen yksiselitteisesti seurakunnan omaisuudeksi voi tulevaisuudessa asettaa seurakunnat tulonmuodostuksen kannalta hyvin eriarvoiseen asemaan riippuen siitä millainen on esimerkiksi seurakunnan pääkirkko, jota ei kuitenkaan omista seurakunta, vaan seurakuntayhtymä.

Perussääntöön sisällytetty kirkkolain mukainen säännös, jonka mukaan seurakunnat päättävät itsenäisesti omien verkojensa perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta, vahvistaa seurakuntien hallinnollista itsenäisyyttä ja vastuuta.

Perussäännön 5 §:n jaottelu tukipalveluihin (kohta A) ja yhteisiin palveluihin (kohta B) on selkeä ja tarkoituksenmukainen. Lauttasaaren seurakunta kuitenkin katsoo, että ilmaisu "henkilöstöpolitiikan yleissuunnittelu ja valmistelu" jää tässä yhteydessä tulkinnanvaraiseksi ja voisi hyötyä tarkemmasta määrittelystä. Näemme myös, että luottamushenkilöiden koulutuksen on perusteltua jatkua seurakuntayhtymän tarjoamana palveluna. Lisäksi katsomme tärkeäksi, että seurakuntayhtymä yhdessä seurakuntien kanssa pitää jatkossakin huolta yhdenvertaisten ja osin lainkin velvoittamien palveluiden tarjoamisesta, kuten kasvatuksesta, erityisnuorisotyöstä, vammais- ja erityisdiakoniasta, vaikka perussäännön 5 §:ssä ilmaisutapaa on typistetty ja sanatarkat kirjaukset niistä on poistettu uudesta perussäännöstä.

Lauttasaaren seurakunta katsoo, että perussäännön muutosehdotus on kokonaisuudessaan perusteltu ja kannattaa sen hyväksymistä.

Lausunto perussäännöstä, Malmin seurakunta

Haluamme kiittää valmistelijoita hyvästä työstä. Tämä on laaja kokonaisuus, joka on vaatinut paljon valmistelua.

Esitämme kommenttimme pykälien mukaan jaoteltuna. Kommentoimme niitä kohtia, jotka mielestämme tarvitsevat vielä huomiota ja rajausta tai tarkennusta. Muilta osin perussääntö alkaa mielestämme olla valmis ja hyvä.

3§ Pidämme hyvänä, että seurakunnalle voi lahjoittaa testamentteja ja seurakunta voi hankkia muutakin tuloa. Lahjoituksiin ja testamentteihin liittyvät yhtymän asiantuntijapalvelut ovat tärkeitä, koska tätä osaamista ei ole seurakunnissa. Realismia on kuitenkin se, että eri seurakunnilla alueen väestö on sosioekonomisesti erilaista, ja pitkälti tästä johtuu, että vain osa seurakunnista saa huomattavia lahjoituksia. Tätä on hyvä seurata pidemmällä tähtäimellä, jotta vältämme tilanteen, jossa osa seurakunnista näivettyy taloudellisesti ja osa kerää suuria tuloja lahjoituksilla ja/tai turistityöllä tai muilla tulonlähteillä.

4§ Virkojen perustamisen ja lakkauttamisen päättäminen seurakunnissa on hyvä ja tarpeellinen yksinkertaistus hallintoon.

5§

A. Seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille suunnatut tukipalvelut

3. Henkilöstöhallinnosta tukipalveluina mainitaan hyvin laajan kuuloinen ”henkilöstöpolitiikan yleissuunnittelu ja valmistelu”. Seurakuntien kannalta on oleellista, että nämä tehdään tiiviissä yhteistyössä seurakuntien kanssa ja että yhteisesti linjataan vain isommista kokonaisuuksista. On oleellista, että seurakunnassa voidaan paikallisesti suunnata huomiota ja resurssia sellaisiin asioihin, jotka ovat ajankohtaisia juuri siinä työyhteisössä. Liian yksityiskohtaiset yhteiset linjaukset eri kokoisten ja erilaisten seurakuntien erilaisiin tarpeisiin eivät palvele joustavuutta. Kiinnitämme huomiota siihen, että henkilöstöpolitiikan yleissuunnittelu ei voi olla ristiriidassa 4§ kanssa, jossa virkojen päättäminen ja lakkauttaminen on seurakuntien päätösvallassa.

Yhteinen henkilöstön kehittäminen on laaja tehtävä, ja mielestämme tämä pitäisi selkeämmin rajata joko tässä tai johtosäännössä. Yhteisen koulutuksen olisi mielekäästä kattaa vain lakisääteiset koulutukset, jotka kannattaa järjestää sisäisenä koulutuksena yhteisten palveluiden toimesta. Laajemmat työn tekemisen tapaa ja valmiuksia muuttavat koulutukset (esim. strategiset osaamiset, johtaminen, viestintä) sen sijaan on hyödyllistä toteuttaa oman organisaation ulkopuolella samalla verkostoituen.

”Muut vastaavat henkilöstöhallintoon liittyvät tehtävät” on määrittelemätön kokonaisuus, johon kaipaamme tarkempaa sisältöä. Tässä riskinä on tukipalveluiden paisuminen hallitsemattoman laajoiksi.

9. Irtaimistoasioista meillä on paljon pienempiä kommentteja ja kysymyksiä, joista osa on varmaan luontevin kirjata johtosääntöön. Kokonaisuutena kohta 9 on sekava, ja sen ymmärtäminen vaatisi rakenteen ja ilmaisujen selkeyttämistä.

”Seurakunnat huolehtivat” Mitä huolehtiminen tarkoittaa käytännössä? Mihin on tukipalvelua, mihin sitä jopa kuuluu käyttää? Esim. hankintasopimukset, huoltosopimukset, korjaukset yms. Näihin on käytännössä tukipalvelua tällä hetkellä, ja ne kuuluu hoitaa yhtymän kautta. Osa asioista hoituu paremmin, osa huonommin. Tällaisenaan esim. korjauksista huolehtiminen voi tarkoittaa lukijasta riippuen vaikka sitä, että seurakunta hoitaa homman alusta loppuun jonkun tutun korjaajan kanssa täysin ohi yhtymän.

”Alttarikohpeiden ja kirkollisten tekstiilien perushankinnat” eivät ole seurakuntien tehtäviä. Miten näistä luopuminen ja poistot? Myöskään kuvataiteesta ei ole tässä mainintaa. Kun useista tiloista luovutaan lähiaikoina, ovat poistot ja luopumiset monessa seurakunnassa ajankohtaisia.

Listassa mainitaan tukipalveluiden vastuulla audiovisuaaliset järjestelmät. Tämä kokonaisuus on seurakunnille oleellisen tärkeä, ja tämänhetkinen tilanne on kestävä. Äänentoisto ratkaisee sen, onko seurakunnan tila käyttökelpoinen ja saavutettava. Tähän tarvitaan pikaisesti kunnollista osaamista, jotta tukipalvelu voi aidosti toimia.

Yleisesti kiinteistö- ja irtaimistoasioissa vastuut ja prosessit olisi tarpeen kuvata mahdollisimman selkeästi. Vuokrasopimusasiat (kohdassa 8) on kuvattu yksityiskohtaisesti, kun kiinteistöjen ja irtaimiston osalta teksti on enemmän epämääräistä. Nykyisessä tilaluopumistilanteessa olisi tarpeen saada tukipalvelua myös irtaimiston hävittämiseen, ei vain hankkimiseen. Näkökulmina ainakin vastuullisuus sekä mainehaittojen ja resurssihukan ehkäisy.

Kiinnitämme huomiota siihen, että kiinteistöosastolla pitää olla riittävät resurssit tukipalveluiden hoitamiseksi (esim. irtaimiston poistamiseen liittyvät prosessit). Seurakunnan toiminnan kannalta ne ovat välttämättömiä.

12. Diakonia, kasvatus ja kehittämisen asiantuntija-apu -kohdassa maininta

”välttämättömät tehtävät ja palvelut” herättää kysymyksen, kuka määrittelee välttämättömyyden. Näemme tässä riskin tukipalveluiden hallitsemattomaan paisumiseen.

13. Ulkopuolisen rahoituksen hakeminen on mielestämme oleellisen tärkeä tukipalvelu.

14. Ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely ei liity tässä mihinkään, vaan jää tällaisenaan irralliseksi maininnaksi. Tämä ei ole tehtäväkokonaisuus, joka voidaan siirtää pois seurakuntien tehtävistä, vaan sisältyy työn kehittämiseen kaikilla tasoilla. Kaipaamme tähän rajattua sisältöä, esim. tilastopalveluiden tuottaminen on meille tärkeä tukipalvelu. Näemme tässä kohdassa riskin siihen, että kehittämistä tapahtuu liikaa

keskitetysti, ja olemme tilanteessa, jossa seurakunnat eivät ehdi mukaan kaikkiin kehittämishankkeisiin, joita hallinnossa aloitetaan.

B. Helsinkiläisille ja muille palvelun tarvitsijoille suunnatut yhteiset palvelut

Mielestämme **kansainvälisen ja monikielisen työn** osalta yhteisen työn voisi kirjata rinnasteisesti diakonian kirjauksen kanssa: ”kansainvälinen ja monikielinen työ siten, että se täydentää seurakuntien tekemää työtä”. (vrt. diakonian kirjaus). Näin se olisi myös linjassa käytyjen työnjaon keskustelujen kanssa.

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussäännöstä.

Helsingin Mikaelin seurakunnan seurakuntaneuvosto puoltaa Helsingin seurakuntayhtymän uuden perussäännön hyväksymistä.

Munkkiniemen seurakuntaneuvoston lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussääntöluonnoksesta

Munkkiniemen seurakuntaneuvosto on pääosin tyytyväinen perussääntöön tehtyihin muutosehdotuksiin. Yhteisten palveluiden ja seurakuntien välistä työnjakoa on työstetty huolella, ja perussäännön muutokset ovat linjassa yhdessä sovitun työnjaon linjausten kanssa.

Erityisellä kiitoksella otetaan vastaan § 4, joka siirtää päätösvalan seurakunnissa olevista viroista seurakunnille itselleen.

Seurakuntaneuvostolla on huomioita seuraavista pykälistä:

- §3 Omaisuus ja velvoitteet: Olemme aiemminkin huomauttaneet, että seurakuntien mahdollisuudet hankkia vuokra- ja toimintatuottoja riippuvat hyvin paljon seurakuntien sijainnista ja niiden käytössä olevista kirkoista. Lähiöseurakunnilla ei ole mahdollisuutta samanlaiseen varainhankintaan kuin kantakaupungissa. Varainhankinnan kehittäminen on ehdottoman tärkeää ja tarpeellista, mutta on pidettävä huolta, että se ei johda seurakuntien taloudelliseen eriarvoistumiseen. On syytä harkita myös sellaista mallia, jossa seurakunnat saavat pitää tuotoistaan merkittävän osan, mutta tietty prosenttiosuus tuloutettaisiin seurakuntayhtymälle kiinteistöjen korjauskuluihin. Näin kiinteistöillä ansaitut tuotot palautuisivat osittain myös kiinteistöjen ylläpitoon, mikä kasvattaisi myös seurakunnille jaettavan toimintamäärärahan suuruutta.
- §5 A 9 Irtaimistoasiat: Tekstistä voi saada sen vaikutelman, että alttarihopeat, kirkolliset tekstiilit, urut, muut arvokkaat soittimet, audiovisuaaliset järjestelmät ja uusien tai uudistettujen tilojen kalustokokonaisuudet ovat ns. yhteisesti rahoitettavia hankintoja ("joiden hankkimista ja kunnostamista varten talousarviossa voidaan myöntää erillinen määräraha"). Onko kuitenkin niin, että nämä kaikki edellä mainitut irtaimistot lankeavat seurakunnan maksettavaksi sisäisten vuokrien yhteydessä kertapoistoina? Tarkoittaako yhtymän vastuu tämän suuruusluokan hankinnoista ainoastaan hankintaprosessiin osallistumista? Vastaako yhtymä myös tähän kategoriaan kuuluvan irtaimiston hävittämisestä/myymisestä, jos ne käyvät tilaluopumisten myötä tarpeettomiksi? Kuuluuko arvotaide, esimerkiksi alttaritaulut, myös tähän kategoriaan?
- §5 A 13 Ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely: Tämä ilmaisu viittaa oletettavasti tietojohdamisen palveluihin, erityisesti tilastoihin. Omien tilastoiden tuottamisen tarpeellisuus on laajasti tunnustettu. Väljempi muotoilu herättää kuitenkin kysymyksiä siitä, mitä kaikkea tämän sateenvarjon alle voi mahtua. Entä missä määrin kohta 13 eroaa kohdasta 11, jossa puhutaan kehittämisen asiantuntija-avusta ja välttämättömistä tehtävistä? Toivoisimme tähän kohtaan lisäystä "yhdessä seurakuntien kanssa".

Oulunkylän seurakunta
Seurakuntaneuvosto

Yhteinen kirkkoneuvosto
Helsingin seurakuntayhtymä

PYYDETTY LAUSUNTO

yhteiselle kirkkoneuvostolle Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön muuttamisesta

Yhteinen kirkkoneuvosto on käsitellyt ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän uudeksi perussäännöksi kokouksessaan 25.9.2025 ja pyytänyt seurakunnilta lausuntoa esitetystä perussäännöstä 14.11.2025 mennessä.

Oulunkylän seurakunnan seurakuntaneuvosto esittää lausuntonaan, että perussääntö voidaan hyväksyä esitetyn kaltaisena. Seurakuntaneuvosto kiittää valmisteluun osallistunutta virkahenkilöstöä ja luottamushenkilöitä perusteellisesta työstä, jossa on prosessin aikana kuultu eri osapuolia.

Oulunkylän seurakuntaneuvosto

03.11.2025 Helsinki

29.10.2025

Paavalin seurakunnan lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön muuttamisesta

Paavalin seurakunta pitää Helsingin seurakuntayhtymän perussääntöehdotukseen kirjattuja muutoksia oikeansuuntaisina.

3 §

On ilahduttavaa, että lahjoitus- ja testamenttiomaisuuteen liittyvä vastuunjako on ilmaistu selkeästi ja ymmärrettävästi. Asiantuntijapalveluiden käytettävyys on tärkeä maininta, koska seurakunnilta ei voida edellyttää lahjoitus- ja testamenttiasioihin vaadittavaa erityisasiantuntemusta.

4 §

Seurakunnan omiin virkoihin liittyvän päätösvallan siirtyminen seurakunnille mahdollistaa itsenäisen henkilöstösuunnittelun ja jouhevoittaa seurakunnallisen hallinnon kokonaisuutta.

5 § A

5 § kohdan A muotoilu voisi monilta osin olla selkeämpää. Alakohta 3. kaipaisi tarkennusta siihen, mitä henkilöstöpolitiikan yleissuunnittelulla ja valmistelulla tarkoitetaan. Tällaisenaan se asettuu mahdolliseen ristiriitaan 4 § kanssa.

Alakohdat 4-7 ovat tärkeä kirjaus, sillä seurakunnat ovat riippuvaisia hyvistä tukipalveluista.

Alakohta 9 voisi hyötyä selkeämmästä muotoilusta. Mikäli olemme tulkinneet sanoitusta oikein, perussääntömuutoksen myötä audiovisuaalisten järjestelmien kunnostuksesta aiheutuviin kuluihin voi jatkossa hakea erillistä määrärahaa. Tämä lisäys on olennainen muutos parempaan, sillä ajanmukainen AV-järjestelmä – erityisesti toimiva ja laadukas äänentoisto – on edellytys kirkkojen ja muiden seurakuntatilojen esteettömyydelle ja mukautuvuudelle.

Pakilan seurakuntaneuvoston lausunto
Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön muuttaminen

4.11.2025

3 §

On hyvä, että seurakunnalle voi lahjoittaa ja testamentata, ja että seurakunnalla on mahdollisuus hankkia muutakin tuloa. Lahjoituksiin ja testamentteihin liittyvät yhtymän asiantuntijapalvelut ovat tärkeitä, koska tätä osaamista ei ole seurakunnissa.

Seurakunnat ovat eriarvoisessa asiassa lahjoitusten ja testamenttien suhteen, kuten myös muun tulonhankkimisen suhteen, joten asiaa on varmasti hyvä tarkastella pidemmällä aikavälillä, jotta jokainen seurakunta säilyttää toimintamahdollisuudet jatkossakin.

4 §

On hyvä, että seurakunnat voivat jatkossa itse päättää virkojen perustamisesta, muuttamisesta ja lakkauttamisesta. Tämä muutos keventää hallintoa.

5 §

Lausumme seuraavat huomiot:

Kohta A. Seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille suunnatut tukipalvelut:

- kohta 3a: mitä henkilöstöpolitiikan yleissuunnittelu ja valmistelu pitää sisällään? Tämä kohta kuulostaa laajalta kokonaisuudelta. Seurakuntien pitää olla tiivistä mukana tällaisien linjausten tekemisessä mukana. On myös tärkeää, että seurakunnat voivat tarvittaessa paikallisesti linjata. Ja kohta 3a ei saa olla ristiriidassa 4§ kanssa.
- kohta 3f: henkilöstön kehittäminen on hyvä asia, kunhan kehittämispalvelut pysyvät kohtuullisen kokoisina ja toteuttaa lakisääteiset koulutukset.
- kohta 3g: voi sisältää hyvin monenlaista, lisää riskiä tukipalveluiden paisumisesta.
- kohta 9: tulisi jaotella selkeämmin kahdeksi kokonaisuudeksi 1. seurakunnat huolehtivat 2. tukipalvelut vastaavat. Vastuut ja prosessit on kuvattava mahdollisimman selkeästi. Tukipalveluista haluamme korostaa erityisesti sitä, että audiovisuaaliset järjestelmät mainitaan tukipalveluksi. Tämän tukipalvelun pitää toimia paremmin jatkossa. On oleellisen tärkeää seurakunnan kannalta, että äänentoisto toimii. Jos kyseessä on tukipalvelu, on seurakuntien saatava asiassa tarvittava tuki ja toimenpiteet.
- kohta 12: välttämättömät tehtävät ja palvelut tulee avata, mitä käytännössä tarkoittaa ja kuka määrittelee, mikä on välttämätöntä? Tässä on nähtävissä riski tukipalveluiden paisumisesta.
- kohta 13: ulkopuolisen rahoituksen hakeminen ja siihen liittyvät toimintamallit ovat tärkeä lisäys ja seurakuntien kannalta tärkeä tukipalvelu.
- kohta 14: tulee avata ja rajata tarkemmin. Mitä sisältää ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely? Tässä on nähtävissä riski tukipalveluiden paisumisesta.

Pitäjänmäen seurakunnan lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön muuttamisesta

Pitäjänmäen seurakunta käsitteli perussääntöesitystä kokouksessaan 4.11. ja toteaa, että se vastaa riittävällä tarkkuudella uutta työnjakoa seurakuntien ja seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden välillä.

Seurakuntaneuvosto haluaa muistuttaa käymänsä keskustelun perusteella diakonian ja yhteiskunnallisen työn tärkeästä roolista yhteisissä palveluissa.

Helsingissä 5.11.2025 Pitäjänmäen seurakunnan puolesta

Maika Vuori

Kirkkoherra

Lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön uudistamisesta

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto

06.11.2025

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto on tutustunut Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön uudistamista koskevaan ehdotukseen sekä esitettyihin uudistustyön keskeisiin linjauksiin ja niiden perusteluihin.

Seurakuntaneuvosto pitää esitettyjä muutoksia hyvin perusteltuina ja ne vastaavat sääntöuudistukselle asetettuja tavoitteita. Uudistustyössä on huolellisesti huomioitu sekä kirkkolainsäädännön uudistuksen mukanaan tuomat tekniset ja rakenteelliset vaatimukset että työnjaon selkiyttäminen seurakuntien ja seurakuntayhtymän välillä. Esitetty uusi perussääntö tukee selkeästi seurakuntien omaa toimivaltaa ja vahvistaa seurakuntayhtymän roolia seurakuntien toimintaa palvelevana ja tukevana organisaationa.

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto on kaikilta osin samaa mieltä uudistustyöryhmän esittämien muutosten ja perustelujen kanssa. Lausuttavana oleva ehdotus on johdonmukainen, ajantasainen ja hyvin valmisteltu, eikä seurakuntaneuvostolla ole siihen huomautettavaa tai muutosehdotuksia.

Yhteenveto:

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto kannattaa Helsingin seurakuntayhtymän uuden perussäännön hyväksymistä esitetyn ehdotuksen mukaisesti.

Helsingissä 6.11.2025

Roihuvuoren seurakunnan seurakuntaneuvosto

Timo Pekka Kaskinen
Kirkkoherra

Tiia Thuren
Seurakuntaneuvoston varapuheenjohtaja

Lausunto Helsingin seurakuntayhtymän perussääntöehdotuksesta

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta

Helsingin tuomiokirkkoseurakunta pitää perussääntöehdotusta selkiyttävänä suhteessa aiempaan perussääntöön. Samalla lausuntoehdotus suhteessa uuteen työnjakoon on sopimusten ja päätösten mukainen seurakuntien osalta ja antaa pohjan selkeään yhteistyöhön.

Toivoisimme kuitenkin perussääntöehdotuksen esittelytekstiin 5 §:n osalta suoria viitteitä alakohtiin, jotka seuraavat kirkkolaista tai muusta lainsäädännöstä ja alakohtiin, jotka on siirretty seurakuntayhtymän toimivaltaan tämän perussäännön nojalla.

Samoin toivomme perussäännön sanamuodon selkiyttämistä sen osalta, onko 5 § 2 momentin kohtien 13. ja 14. (ulkoisen rahoituksen hakeminen ja toimintamallit, ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely) seurakuntayhtymän toimivalta yksinomainen (*”seurakuntayhtymän hoidettaviksi on...annettu”*) vai onko seurakunnilla rinnakkainen toimivalta. Tällä hetkellä seurakunnat hakevat esimerkiksi ulkoista rahoitusta mm. diakoniatyöhön sekä tekevät yhteiskunnallista vaikuttamistyötä, mitä pidämme hyvänä. Tekstiä pitäisi tältä osin tarkentaa.

Kokonaisotteeltaan perussääntöehdotus on mielestämme hyvä.

Helsingissä 3.11.2025

Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan puolesta

Lari Ahokas
seurakuntaneuvoston kokouksen puheenjohtaja

Mari-Anna Auvinen
vs. kirkkoherra

Töölön seurakunnan seurakuntaneuvoston lausunto ehdotuksesta uudeksi perussäännöksi

Töölön seurakunnan seurakuntaneuvosto pitää hyvänä, että perussäännön uudistamisessa on huomioitu ne muutostarpeet, jotka ovat nousseet esiin seurakunnallisen työn työnjaon kehittämisen yhteydessä. Seurakuntaneuvosto arvostaa sitä, että Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntien seurakuntaneuvostojen vuonna 2023 antamia lausuntoja ja niihin annettuja vastineita on hyödynnetty perussäännön jatkovalmistelussa ja -keskusteluissa.

Töölön seurakunnan seurakuntaneuvosto pitää hyvänä, että seurakuntayhtymän johtoryhmältä ja kirkkoherrainkokoukselta on pyydetty lausumat lopullisesta perussääntöehdotuksesta. Kirkkoherrainkokouksella tai johtoryhmällä ei ollut huomioita esitettyyn perussääntöehdotukseen.

Töölön seurakunnan seurakuntaneuvosto ei esitä huomioita esitettyyn perussääntöehdotukseen. Seurakuntaneuvosto kiittää valmistelijoita kaikesta siitä työstä, mitä ehdotuksen eteen on tehty.

Helsingin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle 3.11.2025

LAUSUNTO HSRKY:N PERUSSÄÄNNÖN MUUTTAMISESTA

3 § Omaisuus ja velvoitteet

Nämä on sanoitettu selkeästi. On hyvä, että seurakunta ja yhtymä voivat sopia lahjoitus- ja testamenttiomaisuuden hoitamisen siirtämisestä yhtymälle, josta löytyy asiaan kuuluva osaaminen.

5 § Seurakuntayhtymän tehtävät

A.10. leiri- ja toimintakeskusten ylläpito ja käytön järjestäminen

- ”Käytön järjestäminen” on epäselvä ilmaisu, antaa kuvan, että yhtymä järjestää niissä toiminnan. Yhtymä jakaa leirikeskusvuorot seurakuntien kesken, mutta seurakunnat käyttävät niitä leirien järjestämiseen.
- Olisiko hyvä myös mainita mikä instanssi määrittelee yhtymän leirikeskus kapasiteetin määrän?

A.11. diakonian, kasvatuksen ja kehittämisen asiantuntija-apu sekä näihin liittyvät välttämättömät tehtävät ja palvelut

- Tämä on melko väljästi sanottu. Voisiko kirjoittaa auki, mitkä ovat diakonian, kasvatuksen ja kehittämisen välttämättömät tehtävät, ja että yhtymä päättää niistä yhdessä seurakuntien kanssa? Tällaisenaan lause antaa helposti väärän käsityksen, että vain yhtymässä olisi asiantuntijuus eikä seurakunnissa. Yhtymä on erityisesti mahdollistaja, ja seurakunnista löytyy paras ruohonjuuritason asiantuntijuus.
- On hyvä, että seurakunnat saavat yhtymästä kehittämistyöhön asiantuntija-apua, mutta se olisi hyvä tässä määritellä, mitä se on. Seurakunnat kehittävät omaa työtään koko ajan.

A.13. ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely.

- Tämä on hyvin yleisellä tasolla kirjattu. Entä kuka päättää, mihin ilmiöihin tartutaan?
- Näin kirjattuna tämä voi antaa kuvan, että seurakunnat eivät seuraisi ajankohtaisia ilmiöitä. Kuitenkin juuri seurakuntien työntekijät ovat kenttätössä ja näkevät koko ajan eri ilmiöitä, niin kirkossa kun yhteiskunnassa. Tämä ei siis ole pelkästään yhtymän tehtävä.
- Koska tämä on kohdassa A, seurakunnille suunnattu tukipalvelu, niin mitä tämä tarkoittaa seurakunnille konkreettisesti? Vai tulisiko tämä siirtää kohtaan B ja muuttaa muotoon ”ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely yhdessä seurakuntien kanssa”?

B. Helsingiläisille ja muille palvelun tarvitsijoille suunnatut yhteiset palvelut

- ”Seurakuntayhtymä vastaa ja hoitaa itse tai seurakuntien kanssa...” Työnjaossa on vielä hiomista. Jos yhtymän vähentäessä henkilöstöä siirtyy ainakin osittain Saapas, oppilaitostyö ja perheneuvonta seurakuntien hoidettaviksi, niin mistä seurakunnille tulee resurssit niihin?
- 4. ”yhteinen diakonia siten, että se täydentää seurakuntien diakoniaa.” On hyvä, että tämä on kirjoitettu diakonian osalta, mutta kasvatusta puuttuu listasta kokonaan ja myös se tulisi kirjata vastaavasti ”yhteinen kasvatusta siten, että se täydentää seurakuntien kasvatusta.”
- 5. Kuka päättää missä oppilaitoksissa tehdään oppilaitostyötä ja missä ei?

Vuosaaren seurakuntaneuvoston puolesta

Jussi Mäkelä
kirkkoherra

Ändring av Grundstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet

Församlingsrådet i Johannes församling 03.11.2025

§ 135

464/00.01.00/2025

Föredragande Kyrkoherde, Johannes församling Westerlund Johan

Beslutsförslag

Församlingsrådet i Johannes församling omfattar förslaget till ny grundstadga och understöder att Gemensamma kyrkofullmäktige godkänner det.

Beslut

Enligt förslag.

Utlåtande om grundstadgan

Till Gemensamma kyrkorådet

Församlingsrådet är nöjda med det grundliga arbete som gjorts med beredningen. Särskilt över att möjligheten att inrätta tjänster blir smidigare och kan inrättas inom församlingsrådet.

Församlingsrådet i Matteus församling 3.11.2025

Ändring av Grundstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet

Församlingsrådet i Petrus församling 03.11.2025 §

114

464/00.01.00/2025

Föredragande Tf. kyrkoherde, Petrus församling

Beslutsförslag

Församlingsrådet i Petrus församling beslutar att konstatera att förändringarna i den nya stadgan är bra. Församlingsrådet vill särskilt lyfta fram tillägget av termen "tvåspråkig" i den första paragrafen som en märkbar förbättring. I paragraf 3 noterar församlingsrådet förtydligandet att donationsmedel och testamentliga medel kommer till församlingarnas ägo och att församlingen även svarar för skyldigheterna gällande dessa. En tredje märkbar ändring till det bättre är att tjänster i fortsättningen inrättas, ändras och avslutas i församlingarna.

Beslut

Enligt förslag.

Redogörelse

Det gemensamma kyrkorådet beslöt vid sitt möte den 25.9.2025 att godkänna det förslag för samfällighetens nya grundstadga som skickas för utlåtande. Det beslöt samtidigt att be Helsingfors kyrkliga samfällighets församlingar samt samarbetskommitté om utlåtanden om det utarbetade förslaget på grundstadga. Utlåtandena ska ges senast 14.11.2025 och gemensamma kyrkorådet går på sitt möte 15.1.2026 igenom utlåtandena och de svar som beredningsgruppen för stadgearbetsgruppen gett och samtidigt gör linjedragningar om ändringar som möjligen görs i förslaget för grundstadga på basis av utlåtandena.

Yhteistyötoimikunta 6.11.2025

8 § Helsingin seurakuntayhtymän perussäännön muuttaminen

Helsingin seurakuntayhtymän perussääntöä ollaan muuttamassa kirkkolain muutoksen vuoksi. Yhteinen kirkkoneuvosto on pyytänyt asiasta lausuntoa yhteistyötoimikunnalta.

Juha Silander esitteli asian.

Esitys: Yhteistyötoimikunta käy asiasta keskustelun, merkitsee asian tiedoksi ja päättää lausunnon antamisesta.

Päätös: Yhteistyötoimikunta kiitti valmistelusta ja merkitsi asian tiedoksi. Yhteistyötoimikunta katsoo, että sillä ei ole tarvetta antaa lausuntoa. Vuoropuhelua pääluottamusmiesten kanssa asian valmisteluvaiheessa on käyty kiitettävästi.

Liitteet: [Kohta 7 liitteet](#)

Seurakuntayhtymän johtoryhmän lausunto perussääntöluonnoksesta

Helsingin seurakuntayhtymän johtoryhmä haluaa kiittää perussäännön valmistelijoita huolellisesta valmistelutyöstä. Sääntöluonnos vastaa Työnjako 2026-hankkeen linjauksia.

Johtoryhmä ehdottaa, että perussäännön 5 §:n A-kohtaan (Seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille suunnatut tukipalvelut) lisätään **sisäinen tarkastus**.

Johtoryhmä puoltaa perussäännön hyväksymistä edellä mainitulla lisäyksellä.